

Justis- og beredskapsdepartementet

postmottak@jd.dep.no

Dato: 02.10.2013

Arkiv:A-2013

Jrn: 8702

NoU: 2013: Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer - høring

Vi viser til invitasjon til å komme med høringsuttalelse om denne saken og avtale om utsatt frist til etter dagens møte i arbeidsutvalget i Regionrådet for Fjellregionen.

Det ble gjort følgende enstemmige vedtak i dagens møte:

Regionrådet for Fjellregionen viser til saksutredningen, som sendes Justis- og beredskapsdepartementet som høringsuttalelse til utredningen «Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer». Det bes om at responstid defineres for områder innen og på tvers av politidistrikter.

Vedtaket er identisk med forslaget til vedtak i vedlagte saksutredning med tillegg av setningen;
«Det bes om at responstid defineres for områder innen og på tvers av politidistrikter.»

Regionrådet for Fjellregionen er et samarbeidsorgan mellom Holtålen, Røros, Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen kommuner samt Hedmark og Sør-Trøndelag fylkeskommuner. De to fylkeskommunene var ikke tilstede under behandlingen av saken i arbeidsutvalget,

Vennlig hilsen
Regionrådet for Fjellregionen

Rune Jørgensen
Regionrådgiver

SAKSUTREDNING AU-MØTE 02.10.13

Sak 49/2013: NoU: 2013: Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer - høring

Saksbehandler: Rune Jørgensen

Regionrådet for Fjellregionen
Aumliveien 4c, 2500 Tynset • T: 62 48 56 00 • F: 62 48 56 01 • post@fjellregionen.no • www.fjellregionen.no
Kommunene Holtålen, Røros, Alvdal, Follidal, Rendalen, Os, Tolga og Tynset, Hedmark fylkeskommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Justis- og beredskapsdepartementet har i brev av 21. juni 2013 sendt på høring NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer». Utredningen ble avgitt til Justis- og beredskapsdepartementet 19. juni av et utvalg oppnevnt av departementet høsten 2012. Utvalgets mandat var å gjennomføre en politianalyse, som skal danne grunnlag for en langsiktig plan for videreutvikling av etaten. Analysen skulle peke på forslag til forbedringspunkter og tiltak for å legge til rette for bedre oppgaveløsning og mer effektiv ressursbruk i politiet.

En viktig bakgrunn for analysen ligger i Gjørsv-kommisjonens arbeid etter 22.juli-hendelsen og de utfordringene som ble synliggjort i den sammenheng.

Høringsfristen er satt til 1. oktober 2013, men departementet har godkjent at uttalelse fra Regionrådet for Fjellregionen kan avgis etter møtet i arbeidsutvalget.

Utredningen kan i sin helhet leses her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/jd/dok/nouer/2013/nou-2013-9.html?id=730815>

For å utvikle et politi som kan møte fremtidens behov anbefaler utvalget at det gjennomføres to reformer i norsk politi; *en strukturreform og en kvalitetsreform*.

- Strukturreformen har som formål å frigjøre ressurser til løsning av kjerneoppgavene og legge forutsetninger for et kompetent og robust lokalt politi samt robuste fagmiljøer og spesialister regionalt og nasjonalt. Strukturreformen omfatter forslag om endringer i politiets oppgavesett og en ny struktur og organisering av politiet.
- Kvalitetsreformen har som formål å utvikle et kunnskapsbasert og effektivt politi med evne til kontinuerlig forbedring og utvikling. Kvalitetsreformen vil omfatte forbedringer i styring og ledelsesprosesser samt forbedringer knyttet til kvalitet og prestasjoner.

Noen av de sentrale tiltak som foreslås er:

- Økt prioritet til politiets kjerneoppgaver
- En tydelig nasjonal ledelse av politistyrkene
- Tydeligere skille mellom politisk styring og faglig utøvelse
- Færre politidistrikt for å gi større enheter og muliggjøre større grad av spesialisering, utvalget anbefaler en reduksjon fra 27 til seks
- Færre og større tjenesteenheter for å frigjøre ressurser til innsats og beredskap, utvalget anbefaler en reduksjon fra 354 til ca 210
- Sentral styring av teknologiporteføljen, både når det gjelder utvikling og drift
- Sentralisering av fellesfunksjoner.

Analysen følger altså opp Gjørsv-kommisjonen og bereder etter manges mening grunnen for at norsk politi nå skal organiseres og innrettes mot å kunne håndtere spesielle hendelser og katastrofer, i stedet for å være innrettet mot de mer dagligdagse kriminalitets- og trygghetsutfordringer som Norge står overfor.

Det kan derfor spørres om ikke analysen i større grad burde distanseres fra 22. juli som ekstremhendelse og heller se på de utfordringer knyttet til ledelse, fullmakter og kommunikasjon som er synliggjort. Dette var også utfordringer som var sentrale i St.meld.nr. 22 (2000-2001).

I den forrige politireformen (St.meld.nr. 22. 2000 – 2001) ble antall politidistrikter endret fra 54 til 27. Denne reformen skulle også skape mer effektive og robuste distrikter. Spørsmålet er om det har skjedd? Nå vil utvalget redusere antallet politidistrikter til seks.

For innbyggerne og besøkende i Fjellregionen er resultatet av dagens organisering ikke tilfredsstillende. Gjennom mange år er det fra regionrådets side arbeidet for at det skal etableres et bedre samarbeid mellom Hedmark og Sør-Trøndelag for å styrke beredskapen

fjellregionen.no

gjennom et vaktsamarbeid. Med to forskjellige vaktssystemer har dette vist seg å være umulig. Dette innebærer at vakthavende politi i gitte situasjoner for eksempel må kjøre fra Røros gjennom tre-fire kommuner til oppdrag i Oppdal eller omvendt. Uansett hvilken modell som velges, må rammebetingelsene ikke bli slik at ulike ordninger/praksis i de forskjellige politidistriktene hindrer løsninger som er fornuftige ut fra geografi, befolkningsmengde og andre forhold.

Utvalget foreslår også færre og større tjenesteenheter for å frigjøre ressurser til innsats og beredskap, og utvalget anbefaler en reduksjon fra 354 til ca 210. Det er vanskelig å forstå denne logikken, og det synes mer som om det er stor fare for at lokalkunnskapen svekkes og at samarbeidet med kommunene og lokalsamfunnene – ikke minst i forhold til det forebyggende arbeidet – kan bli dårligere. Dersom antall tjenesteenheter skal reduseres, må det til en klarere synliggjøring av hvordan dette i praksis skal organiseres ute i distriktene.

I vår region finnes det mange eksempler på at andre samfunnsaktører løser politi-oppgaver på grunn av lang responstid. Slik må det nok fortsatt være for eksempel ved trafikkulykker enkelte steder. Men med ulykkesbelastede riksvei 3 gjennom regionen er det uhyre viktig med tilstedeværelse og at responstiden er kortest mulig – og ikke øker gjennom en omorganisering av politiarbeidet.

Det virker videre som om utvalget i liten grad har drøftet politiets viktige oppgave som samfunnsaktør i videre forstand – spesielt det holdnings- og relasjonsskapende arbeidet. Dette er helt sentralt i forhold til å beholde trygge lokalsamfunn i distriktene.

Det foreslås at enkelte oppgaver som utføres av politiet i dag, blant annet innen sivil rettspleie og forvaltningsoppgaver, kan overføres til for eksempel kommunene. Dette kan på enkelte områder virke fornuftig, men må utredes grundig- også sett i forhold til at det nå ligger an til å bli iverksatt et arbeid med en omfattende kommunereform fra en ny regjering, - før beslutning om overføring treffes. Dette må i tilfelle skje på en slik måte at målet om et sivilt preget politi, som det har vært bred enighet om, ikke blir forlatt.

Kommunene og de etater som det er aktuelt å overføre oppgaver til må involveres i utredningsarbeidet. Som på alle andre samfunnsområder må det også på dette området legges til rette for nettbaserte løsninger der dette er formålstjenlig, mens tjenester der det er nødvendig med fysisk frammøte bør være så lokale som mulig.

I forslaget legges det opp til at politidirektøren skal beslutte endringer i lokal struktur, og Politidirektoratet har gitt uttrykk for at det politifaglige skal være overordnet. Sett i forhold til de problemstillinger som er påpekt over, er det all grunn til å advare mot at politikerne gir fra seg beslutningsmyndigheten i slike saker.

Selvsagt er all støy rundt spørsmål rundt reduksjon av lensmannskontorer, tjenestesteder etc utfordrende og arbeidskrevende, men samtidig er det et uttrykk for et sterkt engasjement for at små og store samfunn skal være trygge og gode og bo i.

Oppsummert synes politianalysen å legge for liten vekt på å finne balansen mellom de internasjonale, nasjonale og lokale behovene, der målet står fast om et sivilt preget politi med et samfunnsansvar som strekker seg ut over det rent politifaglige.

Det viktigste er etter regionrådgivers vurdering verken antall politidistrikter eller tjenesteenheter. For lokalsamfunnene er det av største betydning at vi har:

- et synlig politi med stor lokalkunnskap
- et nærpolti som driver forebyggende arbeid i samspill med lokalmiljøet
- kort responstid når det er behov for assistanse
- lokale/nettbaserte løsninger for ulike nødvendige tjenester

Justis- og beredskapsdepartementet og alle andre involverte bør legge disse forutsetningene til grunn for det videre arbeidet med å bygge et politi rustet til å møte fremtidens utfordringer – i samspill med lokalsamfunnene.

Forslag til vedtak:

Regionrådet for Fjellregionen viser til saksutredningen, som sendes Justis- og beredskapsdepartementet som høringsuttalelse til utredningen «Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer».

